



รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ
 การพัฒนาชุมชน ก่อตั้งขึ้น และสังคมระดับชาติ ครั้งที่ 17
 และระดับนานาชาติ ครั้งที่ 1
 Community Social Development (CSD) สัมพันธ์
 หัวข้อ “คุณธรรมจริยธรรมกับการพัฒนาที่ยั่งยืน”

Proceeding

ระหว่างวันที่ 28 - 31 มกราคม 2561
 ณ อาคารหอประชุม 48 พรรษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอดอนเจดีย์
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จัดโดย
 หลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการพัฒนาสังคม คณะสังคมศาสตร์
 สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 สมาคมพัฒนาชุมชน ก่อตั้งขึ้น และสังคม
 วิทยาลัยพัฒนศาสตร์ ป๋วย อึ๊งภากรณ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 มูลนิธิมั่นพัฒนา
 และ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงของวัยรุ่นในเขตเทศบาลเมืองอุตรดิตถ์ อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์	134
<i>นิตากร จันทรา, ปริญฉัตร ใจชิน, นาวา วรศะริน, วราภรณ์ กองแก้ว, ไพลิน กิตติชนาลัย, เบญจวรรณ ทองภักดี, ภีร์วัฒน์ นนทะโชติ, นิชภา โมราภ</i>	
กระบวนการทำให้วัฒนธรรมกลายเป็นสินค้า กรณีศึกษาประเพณีบุญบั้งไฟล้าน ตำนานม้าคำไหลตำบลบ้านธาตุ อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี	146
<i>นายอนุสรณ์ งามฤทธิ</i>	
การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานโครงการพัฒนาชุมชนตำบลพ้อมิ่ง อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี	159
<i>คอยรุลาอานวารี จี ซุลฟิกอร์ มาโซ, กมลวรรณ คำไพบูลย์</i>	
การศึกษากลุ่มดินชีวภาพ "ดินดี หมู่ 2" ตำบลตะเคียนเลื่อน อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์	168
<i>สุภาภรณ์ นิมพลับ และคณะ</i>	
ซารีกัตมาตี: การจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชน บ้านละหาร หมู่ที่ 5 ตำบลละหาร อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี	177
<i>เมธี หนุ่มพองเต็น, โรสลีซา อับดุลเลาะ, อาอีซ๊ะห์ ตั้งสง่า, ฮายาดี คือระสวัสดิ์ ไทลภาภรณ์ และจิรัชยา เจียวัก</i>	
ความคิดเห็นของชุมชนต่อพฤติกรรมของเด็กแว้น บริเวณอ่างเก็บน้ำพราวบ้านกำเนิดเพชร หมู่ 11 ตำบลเมือง อำเภอเมือง จังหวัดเลย	186
<i>ณัฐมส ศรีบุรินทร์ และคณะ</i>	
บทความปริญาตรี โปสเตอร์	
การศึกษาศักยภาพการดำเนินงานเพื่อพัฒนากลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษ บ้านหนองบัวโน หมู่ที่ 4 ตำบลหนองบัว อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์	195
<i>อธิเบต ปัญญาใส อภิรดี คอนอ่อนบัว</i>	
กระบวนการพัฒนาสื่อจากการศึกษาวิเคราะห์ชุมชนอย่างมีส่วนร่วม	200
<i>พิทยา ทรัพย์พงษ์ นิตยา ปุระระโทก</i>	

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม กรณีศึกษาหมู่บ้านโคกล่าม และหมู่บ้านแสงอร่าม ตำบลลูกหมากไฟ อำเภอหนองบัวซอ จังหวัดอุดรธานี	206
<i>ภาณุเดช ทองไสย</i>	
<i>อภิรดี ดอนอ่อนบัว</i>	
แนวทางการพัฒนาการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลนิคมสงเคราะห์ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี	214
<i>ชนกนันท์ ชมโนนสูง</i>	
<i>ธิตีพัทธ์ บุญปก</i>	
แนวทางการพัฒนาศักยภาพกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จักสานจากต้นกกบ้านหนองแวง ตำบลหนองแวง อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์	221
<i>อาทิตย์ เลิศสงคราม</i>	
<i>นิตยา ปุระระโทก</i>	
แนวทางการเสริมสร้างรูปแบบการบริหารจัดการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์	228
<i>วิจิตรา พานตะลี</i>	
<i>อภิรดี ดอนอ่อนบัว</i>	
บทบาทการดาวยุ่นในการเลี้ยงดูบุตร	233
<i>สุรีพร ศรีชู</i>	
<i>นิตยา ปุระระโทก</i>	
บทบาทสภาองค์กรชุมชนกับการพัฒนาชุมชนในตำบลวังทอง อำเภอนาวัง จังหวัดหนองบัวลำภู	241
<i>อริญญา เมืองมุงคุณ</i>	
การดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุในชมรมชวนชมของเทศบาลตำบลลานกระบือ อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร	248
<i>กนกธาดา ดาวาร, จุฑามาศ คำโบฮี, พิไลลักษณ์ อินทรศร, สมรักษ์ ชูแก้ว,</i>	
<i>สิริพร กันสุข, ชิตแดน เชื้อเมืองพาน, รัชนาท คุ่มทอง, อรรถพล ศรีขุนด่าน</i>	
<i>และ อีสราพร กล่อมกล้านุ่ม</i>	
แนวทางการจัดสวัสดิการชุมชนแบบบูรณาการ กรณีศึกษา หมู่ที่ 1 ต.นิคมทุ่งโพธิ์ทะเล อ.เมือง จ.กำแพงเพชร	267
<i>ภิญญธ ทุมหว่าง, วัฒนา โสมา</i>	
กุ้งขาว : แนวทางส่งเสริมการเลี้ยงกุ้งเพื่ออาชีพ กรณีศึกษา เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาว บ้านทุ่งป่าหนัน หมู่ที่ 2 ตำบลลิพัง อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง	277
<i>อานิษา หลงขาว</i>	

บ้านชั้นพริกไทยดำ : วิธีการปลูกพริกไทยดำเพื่อส่งเสริมอาชีพท้องถิ่น กรณีศึกษา ชุมชนบ้านชั้น หมู่ที่ 4 ตำบลกำแพงเขา อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช	285
<i>อุไรรัตน์ กิ่งแฮ</i>	
เตยป่าหนั้น : วิธีการจักสานผลิตภัณฑ์เตยป่าหนั้น กรณีศึกษา กลุ่มวิสาหกิจชุมชน แม่บ้านเกษตรกรนาชุมเห็ดตะเสะ หมู่ที่ 2 ตำบลตะเสะ อำเภอหาดสำราญ จังหวัดตรัง	295
<i>แพรพลอย เพชรอินทร์</i>	
นิลแดดเดียว : แนวทางส่งเสริมการแปรรูปปลานิลแดดเดียว ชุมชนบ้านเนินหนองหงส์ หมู่ที่ 4 ตำบลเกาะเพชร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช	303
<i>ภัทรา นวลพลับ</i>	
ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการใช้ประโยชน์จากต้นจาก หมู่ที่ 3 บ้านในทร ตำบลเกาะเพชร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช	313
<i>เบญจวรรณ ผลสุย</i>	
ทับทิมสยาม : แนวทางส่งเสริมอาชีพการปลูกส้มโอทับทิมสยาม กรณีศึกษา เกษตรกรผู้ปลูกส้มโอทับทิมสยาม บ้านเป็ยะ หมู่ที่ 5 ตำบลคลองน้อย อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช	325
<i>อรสา พรหมมาศ</i>	
การจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนบ้านโคกใหญ่ หมู่ที่ 2 ตำบลอิสาน อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์	339
<i>สรวรยา ศรีไชย, ปณิตตา พุ่มพวง</i>	
การจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุเทศบาลตำบลอิสาน อำเภอเมืองจังหวัดบุรีรัมย์	350
<i>เกวียงศักดิ์ อินทร์หอม, พญนิธร์ มีชั้นช่วง</i>	
การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรในชุมชนบ้านจาน หมู่ที่ 7 ตำบลบ้านจาน เกอพุทธโสธง จังหวัดบุรีรัมย์	358
<i>ดวงพร มวไว, ประภาพรรณ ชัยโรสง</i>	
แนวทางการพัฒนาความเข้มแข็งกลุ่มเลี้ยงโคชุมชนบ้านแดงใหญ่ หมู่ 13 ตำบลพุทธโสธง อำเภอพุทธโสธง จังหวัดบุรีรัมย์	367
<i>มุกดาภรณ์ครมา, สุนิสา ชวีญเกตุ</i>	
การศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนโรงเรียนกนกศิลป์พิทยาคม	374
<i>ตำบลชุมเห็ด อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์</i>	
<i>ปิยวิทย์ มุ่งดี, ศุภวัฒน์ ประประโคน</i>	
ความต้องการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลสามแวง	382
<i>อำเภอหัวยราช จังหวัดบุรีรัมย์</i>	
<i>ชนิษฐา อะโรคา, วันวิสา ศีรูป</i>	

บ้านชั้นพริกไทยดำ : วิธีการปลูกพริกไทยดำเพื่อส่งเสริมอาชีพท้องถิ่น
กรณีศึกษา ชุมชนบ้านชั้น หมู่ที่ 4 ตำบลกำแพงเขา อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช^{*}

อุไรรัตน์ กังแฮ^{**}

จิตติมา ดำรงวัฒนะ, อุดมศักดิ์ เดโชชัย, เดโช แซ่น้ำแก้ว^{***}

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการปลูกพริกไทยดำ เพื่อศึกษาปัญหาวิธีการปลูกพริกไทยดำ และเพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมอาชีพท้องถิ่นการปลูกพริกไทยดำ กรณีศึกษา ชุมชน บ้านชั้นหมู่ที่ 4 ตำบลกำแพงเขา อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เจาะลึก ผลการศึกษาพบว่า

1) วิธีการปลูกพริกไทยดำ กรณีศึกษา ชุมชนบ้านชั้น หมู่ที่ 4 ตำบลกำแพงเขา อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่า มีขั้นตอนสำคัญดังนี้ 1) เลือกพันธุ์พริกไทยดำให้เหมาะสมกับพื้นที่ 2) เกษตรกรส่วนใหญ่มีการขยายพันธุ์ด้วยการปักชำ 3) นิยมปลูกพริกไทยดำด้วยการร่องเพื่อป้องกันน้ำขัง 4) เลือกปลูกพริกไทยดำช่วงที่ไม่มีฝนตกชุกชุม 5) นิยมใส่ปุ๋ยอีกครั้งภายหลังเก็บเกี่ยวผลผลิต เพราะพริกไทยดำมีอายุ 3-4 ปี ก็สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ โดยควรตากแดดให้แห้ง และเก็บไว้ในกระสอบ

2) ปัญหาการปลูกพริกไทยดำ กรณีศึกษา ชุมชนบ้านชั้น หมู่ที่ 4 ตำบลกำแพงเขา อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่า มีปัญหาข้อควรระวังดังนี้ 1) ปัญหาแมลงศัตรู ช่วงที่พริกไทยดำแตกใบอ่อนจะมีแมลงศัตรู 2) ปัญหาโรคของพริกไทยดำจะเกิดขึ้นที่ราก และลำต้น ในช่วงฤดูฝน

3) แนวทางการส่งเสริมอาชีพการปลูกพริกไทยดำ กรณีศึกษา ชุมชนบ้านชั้น หมู่ที่ 4 ตำบลกำแพงเขา อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่า มีแนวทางส่งเสริมดังนี้ 1) มีการส่งเสริมการอบรมวิธีการปลูกพริกไทยให้ดำกับผู้ที่สนใจ 2) มีการประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อออนไลน์ 3) ส่งเสริมให้มีการจัดจำหน่ายผลผลิตพริกไทยดำเชิงรุก 4) ส่งเสริมให้มีการแปรรูปพริกไทยดำให้เป็นยารักษาโรค

คำสำคัญ : บ้านชั้นพริกไทยดำ, วิธีการปลูกพริกไทยดำ, ส่งเสริมอาชีพท้องถิ่น

^{*} ส่วนหนึ่งของสารนิพนธ์สำนักศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน

^{**} นักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

^{***} อาจารย์สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

บทนำ

พริกไทย (*Piper nigrum*) เป็นเครื่องเทศที่ตลาดการค้าทั่วโลกต้องการมากที่สุด จนมีชื่อเรียกพริกไทยว่า “ราชาแห่งเครื่องเทศ” พริกไทยที่ใช้ในทางการค้า มีทั้งพริกไทยสด และพริกไทยแห้ง โดยพริกไทยสดจะนำไปใช้ในการประกอบอาหาร จะช่วยเพิ่มรสได้ดีมาก พริกไทยแห้งมี 2 ชนิด คือ พริกไทยดำ และพริกไทยขาวพริกไทยดำเป็นพริกไทยที่มีความแก่พอเหมาะนำมาทำให้แห้งด้วยความร้อน จึงจะทำให้สีของผลพริกไทยเปลี่ยนเป็นสีดำ ส่วนของผิวจะมีลักษณะเหี่ยวยุบ ส่วนพริกไทยขาวเป็นส่วนของผลที่นำมาลอกส่วนเปลือก และเนื้อหุ้มออกจึงทำให้ดูน่ารับประทานมากขึ้น การใช้พริกไทยส่วนใหญ่มุ่งเน้นหนักในด้านช่วยปรุงแต่งรสชาติอาหารเป็นสำคัญ แต่การที่พริกไทยมีรสเผ็ดร้อนอยู่ด้วยจึงได้มีการนำพริกไทยมาใช้ประโยชน์ทางยาด้วย เช่น ใช้ขับลม อากาศร้อนไม่หาลับชื้นเสมหะ หอบ ไอ สะอึก และเป็นยาบำรุงธาตุ และในปัจจุบันพริกไทยดำได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยมากขึ้น เนื่องจากพริกไทยดำที่ผลิตได้นอกจากจะใช้บริโภคภายในประเทศแล้ว ยังสามารถส่งออกเมล็ดพริกไทยไปจำหน่ายในตลาดต่างประเทศนำรายได้เข้าประเทศปีละหลายล้านบาท และมีแนวโน้มจะสูงขึ้นเรื่อย ๆ เพราะพริกไทยจัดเป็นเครื่องเทศที่มีมูลค่าการค้าสูงที่สุดในสินค้าหมวดเครื่องเทศของโลก พริกไทยดำเป็นพืชที่มีราคาแพงและทำรายได้ให้กับเกษตรกรผู้ปลูกในอัตราต่อไร่ค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับพืชเศรษฐกิจชนิดอื่นอีกหลายชนิด เพราะมีตลาดกว้างขวาง และความต้องการใช้พริกไทยดำมีตลอดทั้งปี (ไมตรี ปาละพันธ์, 2553)

พริกไทยดำจัดเป็นเครื่องเทศที่เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย และคุ้นเคยกันเป็นอย่างดีในหมู่ชาวไทยมาเป็นเวลาช้านาน เนื่องจากลักษณะพฤติกรรมการบริโภคของชาวไทยนิยมบริโภคอาหารที่มีรสเผ็ด พริกไทยดำจึงจัดเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในอาหารประจำวันหลายชนิด ประกอบกับเป็นพืชที่ปลูกได้ง่าย และเจริญได้ดีในประเทศไทย ภายใต้โครงการพัฒนาพืชสมุนไพร และเครื่องเทศ สภาพการปลูกพริกไทยดำจะมีการปลูกกันมากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น จังหวัดจันทบุรี ระยอง ตราด ส่วนในภาคใต้มีการปลูกกันมากแถบจังหวัดกระบี่ พังงา ตรัง และระนอง จากสถิติการเพาะปลูกของศูนย์สถิติการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร รายงานว่าพื้นที่ที่ปลูกพริกไทยรวมทั้งประเทศ มีพื้นที่ทั้งหมด 10,142 ไร่ ได้ผลผลิต 5,206 ตัน และไทยส่งออกพริกไทยดำได้ถึง 1,816 ตัน มูลค่า 213.6 ล้านบาท จากข้อมูลดังกล่าวจึงนับได้ว่าพริกไทยเป็นพืชเศรษฐกิจอีกชนิดหนึ่งที่ทำรายได้ให้กับประเทศปีหนึ่ง มีมูลค่ามหาศาลทีเดียว (ภูวนา นนทรี, 2532) ซึ่งเหมาะสมกับพื้นที่บ้านชัน ที่มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสมแก่การปลูกพืชผักสวนครัว พริกไทยดำเป็นผักสวนครัวชนิดหนึ่งที่สามารถขึ้นเอาได้ตามธรรมชาติ ด้วยเหตุนี้ชาวบ้านบ้านชัน จึงหันมาปลูกพริกไทยดำกันมากขึ้น เพื่อยึดเป็นอาชีพหลักบางครอบครัวยึดเป็นอาชีพเสริม และสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัว เพราะการปลูกพริกไทยดำไม่ต้องดูแลอะไรมาก มันสามารถเจริญงอกงามได้เอง

จากความเป็นมา และความสำคัญดังกล่าว ทำให้ผู้ศึกษาค้นคว้ามีความสนใจที่จะทำการศึกษา วิธีการการปลูกพริกไทยดำเพื่อส่งเสริมอาชีพท้องถิ่นการปลูกพริกไทยดำหมู่ที่ 4 ตำบลกำแพงเขา อำเภอเมืองจังหวัดนครศรีธรรมราช เพราะเป็นพืชสมุนไพรที่หาได้ง่ายตามบ้าน แต่คุณค่าทางอาหารที่ได้มีไม่น้อยเลย พริกไทยดำจึงสามารถช่วยรักษาโรคต่าง ๆ ได้ ซึ่งเป็นแรงกระตุ้น และเป็นแรงจูงใจให้เกษตรกรบ้านชันชาวบ้านทั้งหลายได้ให้ความสนใจต่ออาชีพการปลูกพริกไทยดำได้พอสมควร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิธีการการปลูกพริกไทยดำ กรณีศึกษา: ชุมชนบ้านชัน หมู่ที่ 4 ตำบลกำแพงเขา อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาปัญหาการปลูกพริกไทยดำ กรณีศึกษา: ชุมชนบ้านชัน หมู่ที่ 4 ตำบลกำแพงเขา อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
3. เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมอาชีพท้องถิ่นการปลูกพริกไทยดำ กรณีศึกษา: ชุมชนบ้านชัน หมู่ที่ 4 ตำบลกำแพงเขา อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

1.1 ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ประชาชนที่ปลูกพริกไทยดำ มีจำนวน 7 ครอบครัว ได้แก่ ครอบครัว นายอำนาจ ศรีณี, ครอบครัวนางจันทร์ พุทธิฤกษ์, ครอบครัวนายปรีชา พงศ์อำภัย, ครอบครัวนางประทีพ แม่นสุรางค์, ครอบครัวนางจิระ สมเจริญ, ครอบครัวนายวิฑูล พรหมมา และครอบครัวนายบุญยืน พรหมมา

1.2 ผู้ให้ข้อมูลรอง คือ ผู้ที่ส่งเสริม และสนับสนุนในการปลูกพริกไทยดำ มีจำนวน 6 คน ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน เกษตรตำบล จำนวน 1 คน กำนัน จำนวน 1 คน ตัวแทนจำหน่าย จำนวน 1 คน ประชาชนชาวบ้าน จำนวน 1 คน และนักพัฒนาชุมชนตำบลกำแพงเขา จำนวน 1 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์ จำนวน 2 ชุด คือ สำหรับผู้ให้ข้อมูลหลักกับผู้ให้ข้อมูลรอง โดยมีรายละเอียดแบ่งเป็น 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์, ตอนที่ 2 วิธีการปลูกพริกไทยดำ กรณีศึกษา : ชุมชนบ้านชัน หมู่ที่ 4 ตำบลกำแพงเขา อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช, ตอนที่ 3 ปัญหาการปลูกพริกไทยดำ กรณีศึกษา : ชุมชนบ้านชัน หมู่ที่ 4 ตำบลกำแพงเขา อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช และตอนที่ 4 แนวทางส่งเสริมอาชีพท้องถิ่นการปลูกพริกไทยดำ กรณีศึกษา : ชุมชนบ้านชัน หมู่ที่ 4 ตำบลกำแพงเขา อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในส่วนของลักษณะข้อมูลสามารถจำแนกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

3.1 ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นข้อมูลที่ได้รับจากเอกสาร หนังสือ บทความ วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ สื่อสารสนเทศ ตลอดจนเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยการศึกษาเอกสาร

3.2 ข้อมูลปฐมภูมิ เป็นข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมด้วยวิธีการสัมภาษณ์ถึงการศึกษาเรื่อง วิธีการปลูกพริกไทยดำเพื่อส่งเสริมอาชีพท้องถิ่น กรณีศึกษา ชุมชนบ้านชัน หมู่ที่ 4 ตำบลกำแพงเขา อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชโดยใช้การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างแน่นอน โดยผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูล

ตรวจสอบความถูกต้อง และปรับแบบสัมภาษณ์ให้เกิดความสมบูรณ์ แล้วจึงเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม และนำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์มาสรุปผล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์มาเสนอข้อมูลในแบบพรรณนา วิเคราะห์ ประกอบด้วยวิธีการปลูกพริกไทยดำ ปัญหาวิธีการปลูกพริกไทยดำ และแนวทางส่งเสริมอาชีพท้องถิ่นการปลูกพริกไทยดำ กรณีศึกษา ชุมชน บ้านชั้นหมู่ที่ 4 ตำบลกำแพงเขา อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยนำเสนอข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผลการศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาวิธีการปลูกพริกไทยดำ กรณีศึกษา : ชุมชนบ้านชั้น หมู่ที่ 4 ตำบลกำแพงเขา อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

1. พันธุ์พริกไทยดำ พบว่า ชาวส่วนใหญ่นิยมปลูกพริกไทยดำพันธุ์ชั่งพันธุ์พื้นเมือง และพันธุ์ซิลอน ซึ่งพันธุ์เหล่านี้ เป็นพันธุ์ที่ดูแลรักษาง่าย ขายได้ราคาสูง มีความทนทาน และให้ผลผลิตดี และยังเป็นยารักษาโรค

2. การขยายพันธุ์พริกไทยดำ

2.1 การขยายพันธุ์โดยการเพาะเมล็ด พบว่า คนจะไม่นิยมปลูกพริกไทยดำโดยการเพาะเมล็ด เพราะการขยายพันธุ์โดยเมล็ดขึ้นมันอยู่กับอุณหภูมิที่พอดี และต้องเอาเมล็ดที่แก่จัด แต่มีการงอกช้า และถ้าปลูกจะต้องรอถึง 5 ปี จึงจะเก็บผลผลิตได้ ผลผลิตที่ได้จะไม่ค่อยสมบูรณ์

2.2 การขยายพันธุ์โดยการใช้ใบที่มีตาติด พบว่า ควรเลือกไหลที่มีความอุดมสมบูรณ์ และนำไปปักชำ 4-5 เดือน เมื่อนำเอาไปปักชำแล้ว ควรให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ และจะมีตายอดจะเจริญแตกออกมาเป็นใบ จากนั้นก็ดูแลรดน้ำแล้วเอาลงถางที่เตรียมไว้

2.3 การขยายพันธุ์โดยการใช้ยอดปักชำ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการขยายพันธุ์พริกไทยดำด้วยการปักชำ วิธีนี้จะไม่ยุ่งยากในการขยายพันธุ์ และเกษตรกรนิยมปลูกแบบการปักชำมากกว่าการขยายพันธุ์แบบเมล็ด การปักชำจะมีการเจริญเติบโตเร็วจะงอกราก และจะแตกแขนง ควรเลือกเอายอดที่ว้าค่อนข้างแก่ เอายอดที่แข็งแรงสมบูรณ์ตามที่ต้องการ นำมาปักชำในถุงดำ ผึ่งกิ่งปักชำลงในดินประมาณ 3-4 ช่อ หลังจากนั้นให้ย้ายต้นพริกไทยดำไปปลูกในแปลงดิน เพราะจะทำให้ส่งผลให้ผลผลิตออกมาดี

2.4 การขยายพันธุ์โดยการเสียบยอด พบว่า การเสียบยอด เป็นวิธีที่อาจจะทำให้ต้นพริกไทยดำต้านทานโรครากเน่าได้ การเสียบยอด เป็นการแก้ปัญหาโรคของพริกไทยดำ และยังทำให้พริกไทยดำมีผลผลิตที่สวยงาม การขยายพันธุ์ด้วยวิธีนี้ต้นพริกไทยดำจะให้ผลผลิตได้ดี เช่นเดียวกับการขยายพันธุ์โดยการปักชำลำต้น เป็นวิธีที่เหมาะสมในการนำมาใช้สำหรับการขยายพันธุ์

3. สภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมกับการปลูกพริกไทยดำ พบว่า สภาพอุณหภูมิอากาศเป็นสิ่งสำคัญในการปลูกพริกไทยดำ เพราะพริกไทยดำจะปลูกได้ในที่ร้อนชื้นและมีร่มเงาเล็กน้อย พริกไทยดำจัดเป็นไม้ยืนต้น มีการเจริญเติบโตดี

4. **เตรียมพื้นที่ปลูกพริกไทยต้นพริกไทยดำ** พบว่า ในการเตรียมพื้นที่กำจัดวัชพืชออกให้หมด ขุดตอไม้ ออกให้หมด เก็บกิ่งไม้ และแขนงไม้จะเก็บเผาให้หมด และหลังจากนั้นปรับหน้าดินเพื่อรอการปลูก ขุดหลุมลึก 70 เซนติเมตรเตรียมดินของพริกไทยดำ เตรียมหลุมพร้อมปลูก จากนั้นปักเสายาว 4 เมตร และพร้อมปลูก

5. **การเตรียมดินปลูกพริกไทยดำ** พบว่า การเตรียมดินของพริกไทยดำ ควรดูดินว่าเป็นกรด หรือต่าง ต้องเลือกดินที่มีความอุดมสมบูรณ์พร้อมที่จะปลูก และไม่มีน้ำขัง และมีการปรับหน้าดินก่อนจะปลูกพริกไทย เลือกดินที่เหมาะสมสำหรับการปลูกพริกไทยดำ แล้วลงมือวัชระยะ เตรียมการขุดหลุม และปักเสา หลังจากนั้น ทำการปลูกพริกไทยดำ

6. **การปลูกพริกไทยดำ** พบว่า การปลูกพริกไทยดำเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของพริกไทยดำ และเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการให้ผลผลิตมาก หรือน้อยขึ้นอยู่กับ การปลูก และการดูแลรักษา เนื่องจากในพื้นที่ปลูกพริกไทยดำมีน้ำท่วมเกือบทุกปี และเลือกปลูกระยะห่างระหว่างต้นประมาณ 5-6 เมตร และการปลูกในพื้นที่ดินทรายส่วนใหญ่มีการเว้นระยะห่างระหว่างต้น และระหว่างแถว ประมาณ 5-7 เมตร ขึ้นอยู่กับความอุดมสมบูรณ์ของดิน

7. การดูแลรักษาต้นพริกไทยดำ

7.1 **การให้น้ำต้นพริกไทยดำ** พบว่า น้ำถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญในการเจริญเติบโตของต้นพริกไทยดำ และผลผลิต นอกจากนี้ยังเป็นส่วนหนึ่งในการทำให้ต้นพริกไทยดำคลายความร้อนไม่ให้ต้นพริกไทยดำร้อนเกินไป แต่น้ำจะต้องไม่ขังการให้น้ำจึงควรให้ให้เหมาะสม และเพียงพอความต้องการของพริกไทยดำ การให้น้ำในปัจจุบันที่นิยมให้กันมีใช้สปริงเกอร์ในการรดน้ำให้กับพริกไทยดำ

7.2 **การให้ปุ๋ยพริกไทยดำ** พบว่า การให้เป็นปัจจัยสำคัญในการเจริญเติบโตของต้นพริกไทยดำ และผลผลิตเนื่องจากในปัจจุบันดินไม่ค่อยมีความสมบูรณ์มากนักธาตุอาหารไม่เพียงพอการเจริญเติบโตของพริกไทยดำ พริกไทยดำปลูกในดินที่ดีจะมีความสมบูรณ์ในการเจริญเติบโต และยังส่งผลให้ผลผลิตดี และมีคุณภาพอีกด้วย แต่ถ้ามีการปลูกในดินที่ไม่ดีจะทำให้ต้นพริกไทยดำ เจริญเติบโตช้า แคระ หรือชะงักการเจริญเติบโต และยังส่งผลผลิตน้อย และไม่มีคุณภาพ

7.3 **การตัดแต่งกิ่งของพริกไทยดำ** พบว่า การตัดแต่งกิ่ง เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่ง เพื่อให้สะดวกง่ายต่อการดูแลรักษา เช่นตัดแต่งกิ่งที่ยื่นออกจากทรงพุ่ม ตัดแต่งกิ่ง และใบที่เป็นโรค และกิ่งที่แห้งและตาย นอกจากนี้การตัดแต่งกิ่งใบยังช่วยลดการระบาดของโรค และแมลงศัตรูพืชและยังช่วยให้กิ่งที่คอยแย่งอาหารลดน้อยลง เพราะกิ่งที่ถูกตัดออกไปจะเป็นกิ่งที่คอยแย่งอาหาร แต่ไม่ค่อยออกดอกติดผล และแต่ถ้าหากไม่ได้ตัดแต่งกิ่งพริกไทยดำ อาจจะทำให้เกิดการเจริญเติบโตช้า เพราะจะทำให้ต้นพริกไทยดำออกผลผลิตที่ไม่สมบูรณ์ หรือไม่สวยแล้วจะมีราคาถูก

8. **การเก็บเกี่ยวผลผลิตพริกไทยดำ** พบว่า หลังจากที่ปลูกพริกไทยดำจนมีอายุ 3-4 ปี ก็สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ มีการสังเกตจากสีของเมล็ดว่าเป็นสีเหลือง หรือสีเหลืองแดง รวงละ 3-4 เมล็ด ก็สามารถเก็บเกี่ยวได้ การเก็บเกี่ยวครั้งหนึ่ง ๆ ไม่ควรเก็บเกินกว่า 4 ครั้ง เพราะหากเก็บมากกว่านั้นจะทำให้พริกไทยดำโทรมได้

9. การเก็บรักษาผลผลิตพริกไทยดำ พบว่า ก่อนที่จะบรรจุลงในกระสอบ ควรตากแดดให้แห้ง แล้วเก็บไว้ จะต้องปิดเอาเมสสิคส์พิเศษผงออกทิ้งจะทำให้เมสสิคส์พริกไทยดำสวย และสะอาดมากเป็นที่ต้องการของแม่ค้าในตลาด

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาปัญหาในการปลูกพริกไทยดำ กรณีศึกษา : ชุมชนบ้านชั้น หมู่ที่ 4 ตำบลกำแพงเขา อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

1. ปัญหาแมลงศัตรูต้นพริกไทยดำ พบว่า ในระยะที่พริกไทยดำแตกใบอ่อนศัตรูพริกไทย เช่น ปลวก หนอน เพลี้ยแป้ง กัดกินยอดอ่อนตามบริเวณที่แตกยังไม่ถึง ปัญหาการเกิดโรคระบาดของแมลงนั้น มีทั้งเกิดขึ้นในฤดูแล้ง และฤดูฝนขึ้นอยู่กับชนิดของแมลง ถ้าแมลงมีการระบาดมาก และไม่มีการดูแลที่ถูกต้อง จะทำให้ผลผลิตเสียหายเป็นจำนวนมาก

2. ปัญหาโรคของพริกไทยดำ พบว่า แต่โรคก็มีลักษณะอาการที่แตกต่างกันไป เช่น โรคไส้เดือนฝอยเกิดขึ้นได้ที่รากของพริกไทยดำ และที่ผลเมื่อเกิดที่รากจะทำให้ใบของพริกไทยดำ เป็นสีเหลือง และรากเน่าเกิดจากน้ำท่วมซึ่งเป็นเวลานาน ทำให้ต้นพริกไทยจะแสดงอาการใบเหลืองเหี่ยว และร่วงกิ่งแห้งตาย

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางส่งเสริมอาชีพท้องถิ่นการปลูกพริกไทยดำ กรณีศึกษา : ชุมชนบ้านชั้น หมู่ที่ 4 ตำบลกำแพงเขา อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

1. ด้านการส่งเสริมการขาย พบว่า ส่วนมากที่ทำการปลูกพริกไทยดำจะมีการส่งเสริมการขาย การนำไปขายเองที่ตลาดบัวตอง และส่งขายแม่ค้าแถวบ้าน และการส่งเสริมในการขายโดยการพูดต่อ ๆ กัน ยังมีประโยชน์อีกมากมายในอนาคตเป็นยารักษาโรคต่าง ๆ ได้ เช่น พริกไทยดำสามารถช่วยละลายลิ่มเลือด และลดการจับตัวเป็นก้อนได้ ช่วยกระตุ้นการไหลของน้ำลาย และน้ำย่อยในกระเพาะ ช่วยในการย่อยอาหาร แก้อาการอาหารไม่ย่อย ช่วยย่อยสารพิษตกค้างที่ไม่สามารถย่อยได้ ช่วยแก้เสมหะในทรวงอก แก้กลมพรตึก ช่วยบรรเทาอาการ และแก้อาการไอ หอบหืด สะอึก และนำไปแปรรูปอาหารได้หลายอย่าง

2. ด้านการถ่ายทอดความรู้ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ในเรื่องการปลูกพริกไทยดำ เกษตรกรส่วนใหญ่ต้องการส่งเสริมเกี่ยวกับการปลูกพริกไทยดำ และการดูแลรักษาในช่วงออกดอกของพริกไทยดำ จะมีหน่วยงานเข้ามาให้ความรู้ จัดอบรมและสาธิต นอกจากนี้ยังมีเจ้าหน้าที่มาจากปากพื้งมาลงพื้นที่ให้คำแนะนำกับเกษตรกร เกษตรกรส่วนใหญ่มีความร่วมมือกัน และมีความสนใจจะศึกษาหาความรู้ในการปลูกพริกไทยดำ

3. ด้านการรักษาโรค พบว่า ชาวบ้านส่วนใหญ่จะนำพริกไทยดำนำไปตากแห้ง เพื่อปรุงเป็นยารักษาโรค เช่น ช่วยป้องกันและต่อต้านสารก่อมะเร็ง ช่วยเร่งการทำงานของตับให้ทำลายสารพิษได้มากขึ้น ช่วยแก้อาการปวดฟัน ด้วยการใช้พริกไทยดำ พริกแห้ง นำมาบดเป็นผงผสมยาขี้ผึ้ง แล้วปั้นเป็นก้อนเล็ก ๆ นำมาใช้อุดฟันตรงบริเวณที่ปวด



ภาพ 1 พริกไทยดำพันธุ์พื้นเมือง



ภาพ 2 พริกไทยดำพันธุ์สีลอน



ภาพ 3 พริกไทยดำพันธุ์คุชชิง



ภาพ 4 การขุดหลุมขนาดลึก 70 เซนติเมตร



ภาพ 5 การลงเสา และการปรับหน้าดิน



ภาพ 6 การพรวนปุ๋ยก่อนที่จะปลูก



ภาพ 7 การขุดหลุมเพื่อจะเตรียมการปลูก



ภาพ 8 การปลูกพริกไทยดำ



ภาพ 9 การเอาเชือกผูกกับเสา



ภาพ 10 เมื่อปลูกเสร็จแล้วให้น้ำ



ภาพ 11 ปัญหาด้านโรคของพริกไทยดำ
(โรคเชื้อรา)



ภาพ 12 ตลาดที่มีการรับซื้อพริกไทย
(ตลาดบัวตอง)

อภิปรายผล

1. วิธีการปลูกพริกไทยดำ กรณีศึกษา : ชุมชนบ้านชัน หมู่ที่ 4 ตำบลกำแพงเขา อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า ในการเลือกพันธุ์พริกไทยดำ การขยายพันธุ์พริกไทยดำ สภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมกับการปลูกพริกไทยดำ รวมไปถึงการเตรียมพื้นที่ปลูกต้นพริกไทยดำ และการเตรียมดินปลูกพริกไทยดำ ในขณะที่เมื่อปลูกพริกไทยดำแล้ว ก็จะต้องมีการดูแลรักษาต้นพริกไทยดำ เช่น การให้น้ำต้น

พริกไทย การให้ปุ๋ยพริกไทยดำ และการตัดแต่งกิ่งพริกไทยดำ อีกทั้งยังมีการเก็บเกี่ยวผลผลิตพริกไทยดำที่มีความสำคัญทุกขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของคำนิ้ง คำอุดม (2531) เรื่องสวนพริกไทย พบว่าพริกไทยดำจัดเป็นไม้ยืนต้น สามารถขึ้นได้ในภูมิอากาศแถบร้อน มีอุณหภูมิค่อนข้างร้อน และมีความสูงอุณหภูมิของอากาศที่เหมาะสมสำหรับปลูกพริกไทยดำควรอยู่ในช่วง 10-30 องศาเซลเซียส ถ้าจะให้เหมาะสมยิ่งขึ้นเดือนที่อุณหภูมิต่ำสุดไม่ควรต่ำกว่า 15 องศาเซลเซียส เพราะหากมีอุณหภูมิในฤดูหนาวต่ำ และมีลมพัดจะทำให้พริกไทยดำเกิดการใบร่วง

รวมทั้งสอดคล้องกับแนวคิดของทวีศักดิ์ ชัยเรืองยศ (2560) ได้กล่าวว่า การปลูกพริกไทยดำ สามารถปลูกได้ทั้งปีถ้ามีแหล่งน้ำ มีระบบน้ำที่ดี แต่ส่วนมากนิยมปลูกช่วงฤดูฝน เพราะต้นพริกไทยตั้งตัวได้เร็ว ประหยัดการให้น้ำ โดยจะใช้ต้นพันธุ์ไทย 4 ต้น ต่อหลุม หรือค้ำ ใช้ระยะ ปลูก 2x2 เมตร โดยเลือกใช้เสาปูนหน้ากว้าง 4 นิ้ว ความยาว 2.50 เมตร เพื่อจะขุดหลุมฝังลงดินไป 0.50 เมตร ให้เสาปูนมีความสูงจากพื้นขึ้นไป 2 เมตร การขุดหลุม ในพื้นที่ตอนไม่มีน้ำท่วมขังก็เพียงปรับพื้นที่ให้เรียบ ไม่ให้พื้นที่เป็นแอ่งกระทะ เพราะต้นพริกไทยไม่ชอบน้ำขังแฉะ หรือเพื่อให้บริเวณที่ปลูกระบายน้ำได้ดี และเกษตรกรจะเป็นคนตัดสินใจว่าระยะปลูกแบบไหนที่จะเหมาะสมที่สุด มีสมมติที่ขุดขึ้นมาในอัตราปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยคอกเก่า 1 ส่วน ต่อดิน 2 ส่วน โยกดินกลบลงในหลุมตามเดิมเป็นโคกดิน หรือหลังค้ำ แล้วขุดหลุมให้พอดีกับถุงต้นพันธุ์พริกไทย โดยนำต้นพันธุ์ที่เตรียมไว้ลงปลูกให้ปลายยอดเอนเข้าหาค้ำเสาปูน หันด้านที่มีราก หรือดินตุ้มแกเข้าหาค้ำ กลบดินให้แน่น รดน้ำให้ชุ่ม และรดน้ำให้สม่ำเสมอ จนสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ โดยการตากพริกไทยดำให้แห้งและเก็บไว้ในกระสอบ

2. ปัญหาการปลูกพริกไทยดำ กรณีศึกษา : ชุมชนบ้านชั้นหมู่ที่ 4 ตำบลกำแพงเขา อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า โดยส่วนใหญ่มีปัญหาแมลงศัตรู และปัญหาโรคของพริกไทยดำ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของทวีศักดิ์ ชัยเรืองยศ (2559) ได้กล่าวว่า โรคที่เกิดขึ้นกับพริกไทยดำนั้นจะทำให้เกิดอาการใบเหลือง และร่วงที่รากบางส่วนจะมีเส้นใยสีขาวปกคลุม ซึ่งระบาดช่วงฤดูฝน อีกทั้งแมลงเข้าทำลาย เช่น ไล่เดือน จะเข้าทำลายที่รากฝอยของต้นพริกไทย และเกิดเป็นปมเห็นได้ชัดเจน ทำให้ใบเปลี่ยนเป็นสีเหลือง แต่ใบจะไม่ร่วง บางครั้งก็จะเหี่ยว เพราะระบบของรากผิดปกติ ทำให้ต้นแคระแกร็น และผลิตออกออกผลน้อย

3. แนวทางส่งเสริมอาชีพท้องถิ่นการปลูกพริกไทยดำ กรณีศึกษา : ชุมชนบ้านชั้น หมู่ที่ 4 ตำบลกำแพงเขา อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า มีการส่งเสริมการขาย และส่งเสริมเพื่อนำพริกไทยดำใช้เป็นยารักษาโรค ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของชีวรรณ เจริญสุข (2547) เรื่องกลยุทธ์การปรับตัวทางการตลาดของร้านค้าปลีกไทยแบบดั้งเดิม พบว่า การส่งเสริมการขาย เป็นการส่งเสริมการซื้อผลิตภัณฑ์ หรือสินค้าทางการเกษตรให้กับบุคคล หรือตลาด ร่วมกับการโฆษณา และการประชาสัมพันธ์ ในขณะที่มีการถ่ายทอดความรู้ที่มีความสอดคล้องกับแนวคิดของสอดคล้องกับการศึกษาของทรงศิริ สาประเสริฐ (2542) ได้กล่าวว่า การถ่ายทอดความรู้การได้รับการให้ความรู้ให้เกิดปฏิบัติด้วยวิธีการต่าง ๆ หรือแม้แต่การดูตัวอย่างของจริง และไปพร้อม ๆ กัน จะเกิดเป็นแนวทางเสริมสร้างความรู้กับอาชีพท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ควรมีการจัดตั้งกลุ่มเพื่อส่งเสริมอาชีพ และจัดกลุ่มเพื่อจัดจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร พร้อมทั้งมีการจัดอบรมให้มีหลักสูตรการเรียนรู้วิธีการปลูกพริกไทยดำ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาเรื่อง การเจริญเติบโต และพัฒนาการของผลพริกไทยดำ บ้านชั้น หมู่ที่ 4 ตำบลกำแพงเขา อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อสามารถเพาะพันธุ์จำหน่ายได้

2.2 การศึกษาเรื่อง การระบาด และแนวทางการป้องกันโรคของพริกไทยดำ บ้านชั้น หมู่ที่ 4 ตำบลกำแพงเขา อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อให้สามารถป้องกันได้ทัน่วงที่ อีกทั้งจะได้ป้องกันได้ถูกวิธี

บรรณานุกรม

คำนึ่ง คำอุดม. (2531). **สวนพริกไทย**. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์สมิตรออฟเซท.

ชีวรรณ เจริญสุข. (2547). **กลยุทธ์การปรับตัวทางการตลาดของร้านค้าปลีกไทยแบบดั้งเดิม (โชร่วย)**.

สาขาวิชาบริหารธุรกิจการตลาด มหาวิทยาลัยศรีปทุม. (เอกสารอัดสำเนา)

ทรงศิริ สาประเสริฐ. (2542). **ลักษณะการถ่ายทอดความรู้ของภูมิปัญญาชาวบ้าน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่ และการศึกษาต่อเนื่อง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

ทวีศักดิ์ ชัยเรืองยศ. (2559). **ปลูกพริกไทยครั้งเดียว เก็บเกี่ยวนาน 10 ปี**. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก https://www.sentangedtee.com/news_detail.php?rich_id=5073§ion=1 (สืบค้นข้อมูลวันที่ 15 พฤศจิกายน 2560).

_____. (2560). **พริกไทยซีลอน พืชทางเลือก ใช้ประโยชน์ได้หลายรูปแบบ เก็บขายได้นาน**. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก https://www.sentangedtee.com/farming-trendy/article_13375 (สืบค้นข้อมูลวันที่ 15 มิถุนายน 2560).

ภูวนา นนทรี. (2532). **การปลูกพริกไทย**. กรุงเทพมหานคร : บริษัท เอดีสัน เพรส โปรดักส์ จำกัด.

ไมตรี ปาละพันธ์. (2553). **การปลูกพริกไทย**. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ธนอักษรพิมพ์ จำกัด.